

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag T 070 8888 500 - F 070 8888 501 autoriteitpersoonsgegevens.nl

De Minister van Economische Zaken en Klimaat De heer ir. E.D. Wiebes MBA Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Datum
12 november 2020

Ons kenmerk z2020-16138 Uw brief van 15 september 2020

Contactpersoon

Uw kenmerk DGBI / 20231466

070 8888 500

Onderwerp

Advies over het concept voor de Wet toetsing economie en nationale veiligheid

Geachte heer Wiebes,

Bij brief van 15 september 2020 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor de regels tot invoering van een toets betreffende activiteiten die een risico kunnen vormen voor de nationale veiligheid gezien het effect hiervan op ondernemingen die van wezenlijk belang zijn voor vitale processen of actief zijn op het gebied van sensitieve technologie (Wet toetsing economie en nationale veiligheid) (hierna: het concept).

De AVG vereist dat persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene transparant is. Het concept schiet hierin op een aantal onderdelen tekort. De AP heeft op dit punt bezwaar tegen het concept en adviseert de procedure niet voort te zetten, tenzij het bezwaar is weggenomen.

Strekking van het concept

Het doel van het concept is het beheersen van risico's voor de nationale veiligheid als gevolg van bepaalde economische activiteiten, zoals investeringen en fusies. Hiertoe introduceert het concept een meldplicht aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) voor voorgenomen wijzigingen van zeggenschap¹ of significantie invloed in ondernemingen (a) gevestigd in Nederland, die van wezenlijk belang zijn voor de continuïteit en weerbaarheid van vitale processen² of die actief zijn op het gebied van

¹ Zeggenschap als bedoeld in artikel 26 van de Mededingingswet (artikel 1 van het concept).

² Bij algemene maatregel van bestuur worden processen aangewezen die vitaal zijn omdat de verstoring, aantasting of uitval van die processen leidt tot ernstige maatschappelijke ontwrichting (artikel 3, eerste lid, van het concept).

Datum

Ons kenmerk

12 november 2020

72020-16138

sensitieve technologie³ of (b) in ondernemingen die zeggenschap in of significantie invloed op ondernemingen als bedoeld onder (a) hebben (beide aangeduid als 'doelondernemingen').⁴ De Minister van EZK neemt aan de hand van bepaalde risicofactoren een toetsingsbesluit op de melding en kan daarbij bepaalde eisen stellen of voorschriften aan verbinden.⁵

Voor de beoordeling van de risico's voor de nationale veiligheid verkrijgt de Minister van EZK volgens de toelichting gegevens over de identiteit van de verwerver van zeggenschap of significante invloed, de relaties van de verwerver met andere partijen, de staat van dienst van de verwerver in relatie tot vitale processen en in relatie tot vertrouwelijkheids- en geheimhoudingsverplichtingen en wettelijke beperkingen inzake handelstransacties en investeringen met specifieke partijen, landen etcetera. Tot op zekere hoogte zal de beoordeling vergen dat deze gegevens ook worden verworven van de doelonderneming.⁶

In veel gevallen zal de verwerver een rechtspersoon zijn. De gegevens zullen dan niet alleen betrekking hebben op de rechtspersoon zelf, maar ook op de natuurlijke personen die bepalend zijn voor het beleid van de onderneming, waaronder de leden van de raad van bestuur, de raad van commissarissen (of daarmee vergelijkbare functies) of sleutelfunctionarissen, zoals de secretaris van de raad van bestuur of een chief operating officer van een productiefaciliteit. Ook kunnen de aandeelhouders van de verwervende onderneming natuurlijke personen zijn wiens identiteit en relaties met derden worden betrokken bij de beoordeling.⁷

De gegevens worden (desgevraagd) verstrekt aan de Minister van EZK door de meldingsplichtige, diverse bestuursorganen, diensten, toezichthouders en andere personen en de doelonderneming. Ook kan de Minister van EZK gebruik maken van gegevens uit diverse openbare registers.

Advies

Dit advies heeft alleen betrekking op de verwerking van persoonsgegevens zoals voorgesteld in het concept.

Transparantie

De AVG vereist dat de persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene transparant is. Deze transparantieverplichting houdt mede in dat duidelijkheid aan de betrokkene wordt verschaft over de specifieke persoonsgegevens die worden verwerkt, waarom deze

³ Sensitieve technologie omvat (a) producten voor tweeërlei gebruik waarvan de uitvoer vergunningplichtig is op grond van artikel 3, eerste lid, van verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad van 5 mei 2009 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel en de doorvoer van producten voor tweeërlei gebruik (PbEU 2009, L 134) en (b) militaire goederen als bedoeld in artikel 2 van de Uitvoeringsregeling strategische goederen 2012. Bij algemene maatregel van bestuur kan hiervan (onder bepaalde voorwaarden) worden afgeweken. (artikel 3, tweede, derde en vierde lid, van het concept)

⁴ Artikel 5, eerste lid, j° artikel 2, eerste lid, van het concept.

⁵ Artikel 4, 7 en 8 van het concept.

⁶ Memorie van toelichting, p. 25.

⁷ Memorie van toelichting, p. 25.

⁸ Artikel 5, eerste lid, onder a, van de AVG. Ook het vereiste register van verwerkingsactiviteiten moet een beschrijving van de categorieën van persoonsgegevens bevatten (artikel 30, eerste lid, onder c, van de AVG). Zie ook het advies van de AP, *Advies over het concept Uitvoeringswet screeningsverordening buitenlandse directe investeringen*, z2020-01910, 16 april 2020, p. 2-3.

Datum

Ons kenmerk

12 november 2020 z2020-16138

persoonsgegevens worden verwerkt en waar deze persoonsgegevens vandaan komen. Het concept schiet hierin op de volgende onderdelen tekort.

Persoonsgegevens melding

Het concept regelt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt bepaald welke informatie een melding *ten minste* bevat.⁹

2. Openbare registers en openbare informatie

De Minister van EZK kan op grond van het concept gebruik maken van gegevens die afkomstig zijn uit het handelsregister, de basisregistratie kadaster en de openbare registers als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Kadasterwet, overige openbare registers bij de wet ingesteld en openbare informatie. De toelichting noemt als voorbeelden van overige openbare registers: de Meldingsregisters AFM, het Register Trustkantoren, het Centraal insolventieregister en het Centraal curatele- en bewindregister. Onduidelijk is waarom deze registers niet expliciet bij of krachtens het concept worden aangewezen.

De openbare informatie kan volgens de toelichting van alles zijn, zoals jaarrekeningen, jaarverslagen, persberichten van ondernemingen en berichtgeving in de media.¹¹

3. Verstrekken alle noodzakelijke informatie

Het concept bepaalt dat de meldingsplichtigen, de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHO), de Belastingdienst, de Minister van Justitie en Veiligheid (JenV), de Autoriteit Consument en Markt en andere bij algemene maatregel van bestuur aangewezen diensten, toezichthouders of andere personen desgevraagd *alle informatie* aan de Minister van EZK moeten verstrekken. Ook kan de Minister van EZK de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst en de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst verzoeken om *mededeling* te doen. Een en ander voor zover dat noodzakelijk is ter uitvoering van deze wet.¹²

Het concept stelt slechts enige begrenzing aan de informatieverstrekking door de Minister voor BHO, namelijk voor zover het gegevens betreft die verwerkt worden in het kader van de Wet strategische diensten en het Besluit strategische goederen, en door de Minister van JenV, namelijk voor zover het justitiële en strafvorderlijke gegevens betreft in relatie tot de verwerver, of bestuurders, leidinggevenden of sleutelfunctionarissen binnen de verwerver.

4. Justitiële en strafvorderlijke gegevens

In de toelichting is vermeld dat bij het gebruik van justitiële gegevens het expliciet *niet* gaat om alle justitiële informatie, maar uitsluitend om die informatie die relevant is voor de beoordeling of er sprake kan zijn van een risico voor de nationale veiligheid. Ook kunnen *bepaalde* delicten relevant zijn. Onduidelijk is welke justitiële informatie en delicten relevant worden bevonden.

⁹ Artikel 5, tweede lid, van het concept.

¹⁰ Artikel 22, tweede lid, van het concept.

¹¹ Memorie van toelichting, p. 70.

¹² Artikel 22, derde, vierde en zesde lid, van het concept.

Datum

Ons kenmerk

12 november 2020

72020-16138

De AP adviseert om de persoonsgegevens die in het kader van het concept zullen worden verwerkt bij of krachtens het concept (nader) te specificeren en de noodzaak van deze specifieke gegevensverwerkingen in de toelichting te onderbouwen, dan wel in de toelichting te motiveren waarom specificatie niet mogelijk of wenselijk is.

Verstrekken informatie door de Belastingdienst

Volgens het concept zal de relevante gegevenscategorieën die de Belastingdienst desgevraagd verstrekt aan de Minister van EZK nog worden gespecificeerd.

De AP adviseert om deze gegevenscategorieën, inclusief de onderbouwing van de noodzaak daarvan in de toelichting, alsnog ter advisering aan de AP voor te leggen gelet op artikel 36, vierde lid, van de AVG.

Bewaartermijn

De toelichting vermeldt dat de minister persoonsgegevens niet langer bewaart dan noodzakelijk is voor de behandeling van de zaak.¹³ Ook vermeldt de toelichting dat de gegevens 15 jaar na het onherroepelijk worden van het besluit of afsluiten van de zaak worden vernietigd.¹⁴ Dit lijkt, zonder nadere uitleg, met elkaar tegenstrijdig.

De AP adviseert om de bewaartermijn van 15 jaar te onderbouwen.

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies na vier weken openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl. Behoudens tegenbericht gaat zij ervan uit dat hiertegen geen bezwaar bestaat.

Hoogachtend, Autoriteit Persoonsgegevens,

drs. C. E. Mur Bestuurslid

¹³ Overeenkomstig artikel 5, eerste lid, onder e, van de AVG dat bepaalt dat persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan voor de doeleinden waarvoor die persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is.

¹⁴ Memorie van toelichting, p. 26.